

ที่ ปท ๐๐๒๓.๓/๖๗๙๘๖

ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี
ถนนปทุมธานี - สามโคก ปท ๑๖๐๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครรังสิต และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๔๑๐.๕/ว ๑๙๙๖

ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากการอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับข้าวนวดข้าวและการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูป เพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเนื่องจากได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่น รายละเอียด ตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดปทุมธานี ขอแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมาย สาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

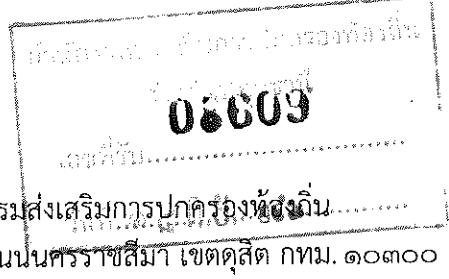
ว่าที่ร้อยตรี

(ธนาธินทร์ ริเวรังษัย)

ท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๒๕๕๗ ๑๕๒๖ ต่อ ๑๑๔
โทรสาร ๐ ๒๕๕๗ ๑๕๒๖ ต่อ ๑๑๑

ที่ นท ๐๘๑๐.๕/กําอํ๙๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนกรุงรัชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเรียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๘๔๕.๐๔/๖๗๖๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้เขียนแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าว念佛ข้าวและการสะสมอาหารสัตว์สำหรับจูปเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เนื่องจากได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตร์โกวิท)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

ที่ สร ๐๙๔๕.๐๔/๗๗๗๖

กรณีที่จะมีการปักครองท้องถิ่น
เลขรับ..... ๑๒๘๕ .....
วันที่ ๑๗ ๓ ๒๕๖๐
เวลา.....
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๔ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรื่อง การประกอบ
กิจการรถเกี่ยวข้าวนวดข้าว
๒. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรื่อง การประกอบ
กิจการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย

ด้วยกรมอนามัย ได้รับข้อหารือจากการสำรวจส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกี่ยวกับการประกอบกิจการ
รถเกี่ยวข้าวนวดข้าว และการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ว่าเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็น
อันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕
หรือไม่

กรมอนามัย จึงขอชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวนวดข้าว
และการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อให้ราชการ
ส่วนท้องถิ่นได้อ้อมนับปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในกรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการแจ้งเวียน
แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ไปยังราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดของท่าน
เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทาง
ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติมได้ที่
เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอความอนุเคราะห์ในการแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติให้แก่
ราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดหน่วยงานของท่านด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ
๗๗๗ ๗๗๗
(นายคนัย ธีรวันดา)
รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชครุภេ
อธิบดีกรมอนามัย

กองพัฒนาและส่งเสริมครรภิการงานท้องถิ่น
เลขรับ..... ๑๐๓๔๕ .....
วันที่ ๑๗ ๓ ๒๕๖๐

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๘๐ ๔๒๑๙
โทรสาร ๐ ๒๕๘๑ ๘๑๘๐

สสส.
เลขรับ..... ๒๗๓๙ .....
วันที่ ๑๗ ๓ ๒๕๖๐
เวลา.....

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวนาดข้าว

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนามณ์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการพิจารณาการประกอบกิจการจึงควรพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชนเป็นสำคัญ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกประกาศกระทรวง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว นาดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๕ (๕) เมื่อพิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย “การสีข้าว นาดข้าวด้วยเครื่องจักร...” สามารถตีความครอบคลุมถึงได้ และพิจารณาจากลักษณะของกิจกรรม การให้บริการที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จึงเห็นว่า การประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวนาดข้าวด้วยเครื่องจักร เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๕ (๕) การสีข้าว นาดข้าวด้วยเครื่องจักร หรือแบ่งบรรจุข้าวด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ซึ่งการควบคุมการ ประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวนาดข้าวที่มีลักษณะเป็นการให้บริการนอกสถานที่ ผู้ประกอบกิจการต้องได้รับ ในอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือ หากผู้ประกอบกิจการนำรถเกี่ยวข้าวนาดข้าวไปให้บริการ ณ ท้องที่ใด ผู้ประกอบกิจการต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นของราชการ ส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ทุกแห่งที่ไปให้บริการ หากฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๓๑ เว้นแต่ ราชการส่วน ท้องถิ่นนั้นจะไม่ใช้อัยข้อบัญญัติของท้องถิ่นควบคุมการประกอบกิจการประเภทดังกล่าว และหากเกิดปัญหา ผู้ดูแลของจากการเกี่ยวข้าวหรือนาดข้าว หรือเสียงดังจากการทำงานของรถเกี่ยวข้าวหรือนาดข้าวในระหว่าง การประกอบกิจการนั้น อันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบ เหตุณั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการจัดการเหตุร้ายคัญที่เกิดขึ้นได้

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือ ทุก กิจการให้เป็นกิจการที่ต้องถูกควบคุมภายในเขตพื้นที่ และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ว่าไปสำหรับให้ ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติตามเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ รวมถึง มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๖๓ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนด ของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการ จัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของ ท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖๓ ในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ วรรคสอง ซึ่งต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้ (๒) ในอนุญาตดำเนิน กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการ ควบคุมภายในท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า ตามมาตรา ๓๓ ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท ตั้งนั้น กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จึงให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ โดยราชการ ส่วนท้องถิ่นจะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว นาดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการ...

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูป

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้การประกอบกิจการประเภทที่ ๒ (๖) การผลิต ไม่ ป่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใด ต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งมีขอบเขตหมายความว่า สถานที่ที่ทำการผลิต ไม่ ป่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์ทั้งตัว หรือพืชทั้งต้น หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืช เพื่อเป็นอาหารสัตว์ โดยตรงหรือเป็นส่วนประกอบของอาหารสัตว์ โดยมีหลักในการพิจารณาดังนี้

๑. พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือ “การผลิต ไม่ ป่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือ ส่วนประกอบของอาหารสัตว์” เป็นกระบวนการหรือวิธีการซึ่งกระทำต่อวัตถุดิบที่จะนำมาเป็นอาหารสัตว์ หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์ ดังนั้น จึงมีขอบเขตหมายที่ไม่ครอบคลุมถึงการกระทำการเกี่ยวกับอาหาร สัตว์สำเร็จรูปที่พร้อมจำหน่าย

๒. พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม คือ สถานที่ตั้งของสถานประกอบกิจการ ขั้นตอนและ กระบวนการผลิต ซึ่งอาจเป็นแหล่งของสัตว์และแมลงนำโรค ก่อให้เกิดผู้คนจากการไม่ บด ผสม วัตถุดิบ การบรรจุอาหารสัตว์ เสียงดังจากการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ กลิ่นเหม็นจากการจัดเก็บวัตถุดิบ หรือน้ำเสีย จากการประกอบกิจการ แต่อาหารสัตว์สำเร็จรูปได้ถูกบรรจุอยู่ในภาชนะบรรจุที่มีดีไซน์ เช่น กระป๋อง กล่อง ถุง หรือกระสอบ เป็นต้น ซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ควบคุมเกี่ยวกับคุณภาพหรือ มาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ตลอดจนการเก็บรักษาอาหารสัตว์ ดังนั้น การสะสมอาหารสัตว์ไว้เพื่อ จำหน่าย จึงไม่ถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

สถานที่เก็บสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย จึงไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่อย่างไรก็ตาม แม้การประกอบกิจการดังกล่าวจะไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่ผู้ประกอบการจะต้องมีการเก็บสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็นหรือ เป็นแหล่งพำนัชและแมลงนำโรคจนเป็นเหตุร้ายๆแก่ผู้อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งหากการดำเนินการ ดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุร้ายๆแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุร้ายๆภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่งได้ตาม มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หากผู้ประกอบการฝ่าฝืนคำสั่งจะต้องระวางโทษ ตามมาตรา ๗๕

เป็นกิจการที่ต้องถูกควบคุมตามมาตรฐาน ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียก่อน และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ท้ายข้อกำหนดของท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินกว่า อัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ โดยควรกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามบริบท ของแต่ละพื้นที่ด้วย

(ที่มา : มติการประชุมคณะกรรมการและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เมื่อวันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐)